

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/32/2024
Identifikačné číslo spisu:	4623010016
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4623010016.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného J. G. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 26. februára 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného J. G. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. februára 2024, sp. zn. 4To/115/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. G. o d m i e t a .

Odôvodnenie

V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 19. októbra 2023, sp. zn. TO-2T/4/2023, bol obvinený J. G. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

-dňa 10. júla 2022 v čase o 22.30 hod. v obci T., okres J., na ceste U., pred rodinným domom č. X/X viedol motorové vozidlo v zmysle § 2 ods. 2 písm. l) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, a to malý motocykel s pomocným spaľovacím motorčekom, číslo motora A., čierno-červeno-striebornej farby, aj napriek tomu, že v tom čase mal takúto činnosť zakázanú rozhodnutím o priestupku Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Topoľčanoch, číslo ORPZ-TO-ODI2-122/2021-P zo dňa 25. mája 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 5. augusta 2021, na dobu 24 mesiacov do 5. augusta 2023, rozhodnutím o priestupku Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Topoľčanoch, číslo ORPZ-TO-ODI2-162/2021-P zo dňa 3. septembra 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. septembra 2021, na dobu 60 mesiacov do 25. júna 2026 a trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 2T/7/2022 zo dňa 22. februára 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. apríla 2022 mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 2 roky do 12. apríla 2024.

Okresný súd za to uložil obvinenému podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 56 ods. 1, ods. 2 a § 57 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest v sume 1.000,- Eur.

Súčasne okresný súd podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu, mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona mu uložil trest prepadnutia veci motorového vozidla čierneho-červeno-striebornej farby, značky Nitro Scooters, model XG, rok výroby 2015, číslo motora A. XXF-XB-X. Napokon podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 3 rokov.

Proti vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený a prokurátor odvolanie. Na podklade odvolania prokurátora Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 15. februára 2024, sp. zn. 4To/115/2023 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku vo výroku o treste a sám podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému peňažný trest vo výške 2.000,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu, mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov. Zároveň krajský súd podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému trest prepadnutia veci, a to motorového vozidla čierneho-červeno-striebornej farby, značky Nitro Scooters, model XG, rok výroby 2015, číslo motora A. XXF-XB-X. Napokon krajský súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 4 rokov. Krajský súd odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol, pretože nebolo dôvodné.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivana Syrového dovolanie, a to z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený ako zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, namietal nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý považuje za arbitrárny a zmätočný. Považuje ho za nepreskúmateľný v otázke jeho zavinenia, keď podľa jeho názoru „z ničoho“ nevyplýva, že vedel o tom, že viedol motorové vozidlo. Podľa názoru obvineného, súdy dospeli k nesprávnemu záveru, že viedol motorové vozidlo. Naopak s poukazom na § 2 ods. 2 písm. m) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej doprave tvrdil, že viedol len kolobežku s pomocným motorčekom. Ďalej poukázal na priebeh prípravy znaleckého posudku č. 24/2022 znalcom Ing. J. G., znalcom z odboru cestná doprava, odvetvie technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave a odhad hodnoty cestných vozidiel, keď v rámci prípravného konania, znalec najskôr konštatoval, že použitý dopravný prostriedok je nemotorovým vozidlom, kategórie V, kolobežka s pomocným motorčekom a po doručení Metodického usmernenia prezidenta Policajného zboru (ďalej tiež „Metodické usmernenie“), Kategorizácia elektrobicyklov a elektrokolobežíek PPZ-ODP22022/050331001 (vychádzajúceho z vyhlášky MDaV SR č. 134/2018 Z. z. podrobnosti o prevádzke vozidiel v cestnej doprave - pozn. dovolacieho súdu), znalec vyslovil záver, že obvineným použitý dopravný prostriedok nie je kolobežkou, ale malým motocyklom kategórie „L1e-A“, pretože má sedačku a nie je zachovaný pôvodný charakter kolobežky spočívajúci v pohybe vpred odrážaním sa kolobežkára v stoji. Následne polemizoval s argumentáciou odvolacieho súdu, že vyššie uvedené Metodické usmernenie má podpornú povahu, s čím nesúhlasí, pretože na jeho podklade znalec zásadne zmenil záver ohľadom právnej povahy použitého dopravného prostriedku. Obvinený sa ďalej domáhal uplatnenia § 2 ods. 1 Trestného zákona (posudzovania trestnosti jeho činu podľa zákona účinného v čase spáchania) a poukázal na dobu spáchania skutku (10. júla 2022) a deň vydania Metodického usmernenia (8. augusta 2022), ktoré bolo vydané po spáchaní skutku. Z uvedeného vyvodzuje neaplikovateľnosť záveru znalca o právnej povahe dopravného prostriedku ako malého motocykla. Taktiež vypracovanie doplnenia znaleckého posudku z iniciatívy povereného príslušníka policajného zboru, ktorý zaslal Metodický pokyn znalcovi a požiadal ho o doplnenie znaleckého posudku, nepovažuje za správny procesný postup. Skutkový záver súdov vyjadrený v skutkovej vete, že obvinený „viedol malý motocykel s pomocným spaľovacím motorčekom, kategórie L1e-A“ považuje za nesprávny. Podľa jeho názoru viedol „kolobežku s pohonným motorčekom kategórie vozidiel V- ostatné vozidlá“ v zmysle § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke, ktorá má byť nemotorovým vozidlom podľa § 2 ods. 2 písm. m) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Položil otázku, ako mal rozpoznať právnu povahu ním použitého dopravného prostriedku, keď táto otázka nebola jednoduchá ani pre znalca. Na podporu svojej

argumentácie uviedol, že ním použitý dopravný prostriedok má byť v úprave Street Legal, použiteľný pre cestné komunikácie a sám vyhľadával u predajcov taký dopravný prostriedok, ktorým by neporušil uložený zákaz viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. Odvolaciemu súdu vytkol, že sa „vôbec nevysporiadal“ s jeho argumentáciou vychádzajúcou z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 168/2013 z 15. januára 2013 o schvaľovaní a dohľade nad trhom dvoj alebo trojkolesových vozidiel alebo štvorkoliek, v ktorej (čl. 3 bod 29) sa miesto na sedenie definuje ako „sedadlo pre vodiča alebo cestujúceho, ktoré sa používa na sedenie obkročmo“. Odvolací súd len stroho uviedol, že je irelevantná a dovolaciemu súdu predstrel názor, že jeho dopravný prostriedok má povahu kolobežky, pretože na nej sa nesedí obkročmo, ale vodič má nohy pred sebou. Odôvodneniu odvolacieho súdu ďalej vytkol, že sa nezaoberal otázkou, či malý motocykel dňa 10. júla 2022 skutočne viedol (obvinený použil termín „kolobežku“- pozn. dovolacieho súdu) alebo podľa jeho tvrdení v rozpore s tvrdeniami dvoch príslušníkov policajného zboru, mal kráčať vedľa neho. Obvinenému sa javí ako nepreskúmateľná časť odôvodnenia súdov týkajúca sa nepoužitia tzv. materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený nachádzal v pochybnostiach o priebehu skutkového deja a ďalej tiež v nepoužití ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona. Podľa jeho názoru, mala byť závažnosť jeho skutku posúdená ako neptná, pretože právna povaha jeho dopravného prostriedku, nebola zrejme ani znalcom a rozhodujúcim kritériom pre posúdenie právnej povahy jeho dopravného prostriedku, ako malého motocykla s pomocným spaľovacím motorčekom kategórie L1e-A bola skutočnosť, že vozidlo malo sedadlo, v dôsledku čoho nebolo možné ho z technického hľadiska pokladať za kolobežku. Zároveň poukázal na skutočnosť, že ak výrobca „deklaruje na webstránke, že ide o nemotorové vozidlo, tak je odsúdený nevinný“.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil v zmysle § 386 ods. 2 Trestného poriadku a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany, ktorá je presvedčená, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku nie sú v tejto trestnej veci dané. Odvolací súd rozhodnutie riadne a dostatočne odôvodnil, pričom pasáž o prečine krádeže možno pokladať za chybu v písaní. Dovolateľ v podstate spochybňuje skutkové zistenia prípadu namietaním nesprávneho vyhodnotenia znaleckého dokazovania. Podľa jej názoru, nesúhlas obvineného s hodnotením dôkazov nie je možné subsumovať pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku preto navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti už právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi

dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Judikátúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom (pozri R 7/2011). Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva.

Obvinený v dovolaní, vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, namietal nedostatky odôvodnia, a to najmä rozhodnutia odvolacieho súdu, keď mu vytýkal, že sa nedostatočne zaoberal otázkou jeho zavinenia, jeho argumentáciou proti právnej povahe ním použitého dopravného prostriedku, ktorá bola na podklade znaleckého dokazovania ustálená ako malý motocykel s pomocným spaľovacím motorčekom kategórie L1e-A a napokon namietal nedostatočné odôvodnenie nepoužitia tzv. materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Dovolací súd v zmysle vyššie uvedených námietok preskúmal odôvodnenia rozhodnutí okresného a krajského súdu, ktoré je treba skúmať ako jeden celok, pričom dospel k záveru, že rozhodnutia nie je možné hodnotiť ako nedostatočne odôvodnené ako arbitrárne, či zmätočné. S ohľadom na námietky obvineného najvyšší súd zistil, že odvolací súd sa dostatočne vyjadril k otázke jeho zavinenia (strana 7 odsek 7 rozsudku krajského súdu). Okresný súd konštatoval na podklade akých dôkazov dospel k záveru, že obvinený viedol malý motocykel s pomocným motorčekom (strana 7 odsek 2 rozsudku okresného súdu). Krajský súd sa opakovane vyjadril k právnej povahe obvineným použitého dopravného prostriedku (strana 5 odsek 2 rozsudku krajského súdu z 29. júna 2023 a strana 7-8 rozsudku krajského súdu z 15. februára 2024) a reagoval aj na snahu obvineného o dosiahnutie aplikácie ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona (strana 8 odsek 2 napadnutého rozsudku krajského súdu). V neposlednom rade sa žiada dodať, že sudy vo svojich rozhodnutiach nemusia reagovať na všetky argumenty, vady, či námietky procesných strán. Z hľadiska práva na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivý proces je dôležité, aby strana konania dostala odpoveď na jej rozhodujúce námietky, či argumenty. Pokiaľ obvinený namietal, že jeho dopravný prostriedok mal byť v úprave Street Legal, dovolací súd dodáva, že označenie takejto úpravy neznamena súlad dopravného prostriedku s uloženými zákazmi vedenia motorových vozidiel (akéhokoľvek druhu). Pokiaľ dovolateľ uvádzal, že výrobca (predajca) mal na webovej stránke propagovať dopravný prostriedok ako „nemotorové vozidlo“ takéto jeho tvrdenia neboli preukázané hodnovernými dôkazmi. Propagačný alebo reklamný materiál ale ani nemôže byť relevantný z hľadiska právneho posúdenia povahy vozidla. Rovnako poukaz obvineného na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 168/2013 z 15. januára 2013 o schvaľovaní a dohľade nad trhom dvoj alebo trojkolesových vozidiel alebo štvorkoliek, považuje dovolací súd v danej veci za nepoužiteľné, keďže predmetom právnej úpravy tohto nariadenia nie je kategorizácia motorových a nemotorových vozidiel.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol

v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda skutočnosť, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Pokiaľ obvinený uvádzal, že má pochybnosti, či skutok prebiehal tak, ako je uvedené v skutkovej vete alebo spochybňoval právnu povahu, či inak povedané, kategorizáciu ním použitého dopravného prostriedku ako malého motocykla s pomocným spaľovacím motorčekom, kategórie L1e-A, tak uvedené námietky sú skutkovej povahy, ktorými dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemožno naplniť. Taktiež nie je možné konštatovať, že závažnosť jeho konania je nepatrná, ale práve naopak, obvinený opakovane nevenoval dostatočnú pozornosť a rešpekt voči právoplatne uloženým trestom zákazu vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu.

Pokiaľ dovolateľ poukazoval na § 2 ods. 1 Trestného zákona a deň vydania Metodického usmernenia Prezidenta Policajného zboru, Kategorizácia elektrobicyklov a elektrokolobežík, PPZ-ODP2-2022/050331-001 (deň vydania 8. augusta 2022), teda až po spáchaní skutku, k uvedenému dovolací súd dodáva, že právnym podkladom pre vydanie usmernenia bola vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 134/2018 Z. z., platná a účinná už v čase spáchania predmetného skutku obvineným 10. júla 2022, pričom metodické usmernenie ministerstva má len interpretačný charakter.

Vzhľadom na to, že obvinený J. G. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.